

САНА ОЛОХ

Х а б ы а т
1931 сэл алтыннь
15 нүгүттэн тахоар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 93 (5760)

1982 сэл. Атырдыах ыйын 3 күнэ
ОПТУОРУНЬУН

сызанта
2 харчы

**Буурдааһынаах нэдиэ-
лэлэргэ звено хас биирдии
киһитэ оттуохтаах:**

Толору механизациялаахха—40т.

Механизированной аңардаахха—15 т.

Көлөнөн үлэлээччигэ—10 т.

Илиинэн оттооччуга—6т.

Атырдыах ыйын 2—16 күннэригэр оптоохунга БУУРДААҤЫННААХ НЭДИЭЛЭЛЭР ОТ ХОМУУРУГАР—МУНУТУУР ТЭТИМИ!

ССКП Итин Комитетин ыам ыйынаабы (1982 с.)
Пленум бэлэтибэ дөйдү Аһылытын программатын
олоххо киллэрин бастагы сайынналар от хомуу-
ругар оройуон совхозтара 2169 киһини таһаарды-
лар. Ити—аастыт сыллаахытаагар элбэх. Бу күн-
нэргэ хөдүбэлэргэ барыта 114 звено оттуур. Ы-
ылыгы дьыл уратыларын учуоттаан, механизиро-
ваннай звенолары сэргэ көлө-илин звеноларын үлэ-
лэтин, моой оттоочун балаача кизэтин тэрилиннэ.
Сүөһү аһылытын бэлэмнээһингэ ССКП обкомун
уонна Саха АССР Министрдарын Советын респу-
блика бары үлэтигэригэр ытыгырылларынан өрө
күүрдүлэн, оттоочунга Эрилик Эристин аатынан
совхоз Хоптоботоогу отделениега, нэһилиэк бары

ГРАФИГЫ СИТИЭХХЭ

үлэтигэрэ үрдэтиллибит социалистическай эбэ-
талиститини ылынан, оройуонга ысырын таһааран
үлэтиллэр. Оттон Одьулуун сельсоветын обще-
ственнога республикага бачымы көтөхтө.

Од эрэри онко хойутаан туруу, сорох сирдэргэ
күн-дьыл усулуобуйаларын уларыттылар. Ити-
нэргэ дөп түбөһүннэрэн оттоочун ымыаларын ула-
рыта тутуу ымыалыкка, оттоочунга улахан хаа-
лыы таһаарылына. Общественай сүөһүгэ дорох-
хой уонна сүмэһиннээх аһылыттары бэлэмнээһин
бастагы кыһа бүттэ. Атырдыах ыйын 2 күнүнээри
туругунан оройуон үрдүнэн баара-суога 7080 тон-
на өрө оттоннубут, сычча 1033 тонна сыластотон-
бит уонна 352 тонна от мээккэ бэлэмнэннэ. Аас-
пыт дьыл туһааннаах кизинээһинтэрэр 2213 тонна,
адыах от кэбиһилиннэ. Дьыл бачатыгар диэри
графикка киирбит биһр да отделение, оннооһор
биһр да биригээдэ суох.

Балаһытаныа олус уустугурбутунан, совхозтар
үлэтиг күүһү оттоочунга туһанын нөдүүһүн му-
кутуурдук үрдэтигэ ураты болдомтону уураллара
эрийлэр. От үлэтигэр кыттыбат уолпускага өлө-
рооччулары, үөрэнээчиллэри, дьиз хаһаайналарын
бука барыларын сүөһү аһылытын бэлэмнээһингэ
туруоруохха. Оройуон кизиннээри тэриллэлэр, пред-
приятелар уонна учреждениелар үлэтигэрэ бары
оттоочунга кыттыларын ситиһиэхтээхтэр.

Сайын уратыларын учуоттаан, бары оттуур зве-
нолары манердаан оттоочуннарын тэриһигэ ула-
хан болдомтону ууруохха, хөдүбэ үлэ режимин
тутуспат буолуу, үлэ дьисциплинистин кэлин чак-
чыларын утары сорунуулаахтык охсубуохха.

Хас биһрдии отчут сүөһү аһылытын бэлэмнээһин
тэтиһин күүһүрдүүгэ туох ымыаларын барытын
оһоруохтаах. Итиннээх быһаччы көмөнү, мээккэ
сүбөһи-аманы биһрин полит-тэриһээччилэр итиннээ
политинформатордар мүччүрүйбөт истэрэ. Кинилэр,
сыһаарыллыбат звеноларыгар тэһиги быспакка
сылдьан, баар балаһыанньаны билдириннэрэн, бы-
һааран кизэхтээхтэр. Звено үлэтигэр баар итэ-
дэти туоратыыга быһаччы ороһуохтаахтар.

Оттуур звенолары наадалаах тэриһириннэ, бо-
родуунтанан, о. д. а. хааччылы салгы тулсарыл-
дыахтаах. Эригон предприятиелара тизээ сылдыан
атылааһыны кизэтиэхтээхтэр.

Културнай-сырдатар учреждениелар, сибээс от-
делениелара, олох-дьаах комбината хонуутаары
отуулары болдомто кининтэр туруоруохтаахтар.
Үлэтиг дьону културнай оттуун хааччылы, кини-
лэргэ сибээһи хаһааттары, сурунааллары утатып-
паны тиһди бопуруостарынан олохтоох партий-
най, советскай органнар бу күннэргэ утумнаахтык
дьяриһиһахтаахтар.

Аңардаах күрөөн күннэри өрө кэтэспэниэ, ырд-
таах да күннэргэ оттуур ына тэриһин, быһылгы
үүнүүдээх дьыл күөх быһаанын сомсууга үлэ тэти-
мин тосту күүһүрдүү—бу күннэр тирээн турар со-
руктара.

Оттоочунга—үрдүн тэтиһи!

ССКП райкомугар

ССКП КК ыам ыйынаабы (1982 с.) Пленумун уу-
раахтарын олоххо киллэрин уонна ССРС тариһи-
бэ 40 сыла туолар хайхаллаах юбилейин үлэ-
кэра бөлөхтөрдөх көрсөр инниттэн, от хомуурун
быһылгы быһаанынын ситиһилээхтик төлөрөр, бу күннэргэ
графикка киирэр иһин охсуһууга бары рабачайдары,
общественнай тарилтэри көүлүүр сылтан уонна от-
делениеларга, звеноларга хөдүбэ үлэ өтөрүмтүөтүн
мунутуурдук үрдэтэр, тэтиһин өбөр түһүтпэн оро-
йуонга атырдыах ыйын 2—16 күннэригэр оттоочун-
га буурдааһынаах иһин нэдиэлэ биллэрилиннэ.

Буурдааһынаах нэдиэлэлэргэ аналлаах социалис-
тической куоталаһы манник усулуобуйата биһэргэ-
тилиннэ.

Оттоочунга буурдааһынаах иһин нэдиэлэ со-
циалистическай куоталаһыга сэтэһиһээ сорудахта-
рыттан 35 бырыһааныттан итэрэне суоһун төлөрбүт,
кэбистит отторун 90 бырыһаанын 1 суортааһынан
кэбиһэн, күрүөһөн оуражирдарга туттарбыт отделе-
ниелар, звенолар кыайымыларын аарыллаллар.

Бу иһин нэдиэлэ биһр отчука тиксэринэн кэлим
механизациялаах звенолар 40 тоннаны, механизиро-
ваннай аңардаахтар 15 тоннаны, көлө-илин звенолара
16 тоннаны, иһин звенолара 6 тоннаны бэлэмнээх-
тээхтэр.

КЫАЙЫЛААХТАРЫ НАБАРААДАЛААҤЫН

Куоталаһыга кыайымыларын тахсыбыт совхоз-

тар, отделениелар, звенолар ССКП райкомун, райсо-
вет исполкомун Бочуотунай гражотдарынан наараа-
далааналлар. Үс бастагы мээстэни ылыттар оройуон-
наады Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар уонна
канилэргэ манник фондатар аналаллар:

— кыайымылаах отделениега «Москвич» автомаши-
на, кэлим механизациялаах звеноларга «Урал» мото-
цикл, механизированнай аңардаахтарга «Юпитер-3
К» мотоцикл, иһин уонна үһүс мээстэни ылыт звено-
ларга «Дружба» эрби;

— көлө-илин звеноларыгар бастаабыкка «Юпитер-
3 К» мотоцикл, 2 иһин мээстэга «Дружба» эрби, 2
үһүс мээстэга—көбүөр;

— илин звеноларыгар бастаабыкка «Дружба» эр-
би, 2 иһин, 2 үһүс мээстэдэргэ көбүөр, мебель.

Совхозтар партиомнара, дирекциялара, профсоюз
рабочкомнара, комсомольскай тарилтэлэр, шефтаах
коллективтар салайааччылары буурдааһынаах иһин
нэдиэлэ үлэ тэрээһинин мунутуурдук тулсарар,
үлэ режимин кытаанахтык тутуһуналар, күн-дьыл
усулуобуйаларын аахылаах бары звенолар график-
ка киирэр эриһиннээх дьаһалларын иһин ымыаларыгар
сорудахтаанна.

Буурдааһынаах нэдиэлэлэргэ куоталаһы түмүгэ
атырдыах ыйын 17 күнүгэр ССКП райкомун бюротун,
райсовет исполкомун холбохустаах муһнахтарыгар
таһаарыллар.

Оройуон совхозтарыгар сүөһү аһылытын бэлэмнээһин 1982 сэл атырдыах ыйын 2 күнүнээри сводката

СОВХОЗТАР	Үлэтиг кыһа аһаана	Звено аһаана	Од иһигэр механизир.	Охсуу (гектар)	Мунутуу (гектар)	Кэбиһин (тонна)		Силлэс (тонна)		Т мээккэ (тонна)	
						график	туола	график	туола	график	туола
Карл Марк	799	46	7	8683	7262	6945	2713	912	—	115	85
Субуруускай	327	24	5	3096	2350	3945	1412	494	763	115	37
Эр. Эристин	619	23	1	4620	4107	5305	2007	684	270	138	130
«Чурапчы»	424	22	1	2160	1857	3805	948	570	—	—	—
Оройуон үрдүнэ	2169	115	14	18533	15576	20000	7080	2660	1033	363	352

Государственная статистика оройуоннаады инспектурата.

Оройуоннаабы пресс-киин биллэрэр

Совхозка бастаан иһэллэр

Карл Маркс аатынан
совхоз Болугурдаагы от-
делениетин отчуоттара кэ-
лим күн-дьыл туран биһ-
рбитинэн туһанан, хотуу-
лаахтык оттуурга дьулу-
һаллар.

Отделениега Н. В. Дю-
доров уонна П. И. Доро-
гунов салайар кэлим ме-
ханизациялаах звенолара

общественнай сүөһүгэ до-
роххой аһылытын бэлэм-
нээһингэ сүрүн күүһү-
нэн буолаллар.

Бэдээһини туругунан
И. В. Дюдоров салайар
7 киһилээх звенога 175
тонна бастык хаатысты-
балаах оту туруорда, от-
тон П. И. Дорогунов сала-
йар механизатордарын
звенога 150 тонна оту
кэбиһэн дөглөттүлэр.

Итинэн болугурдар кэ-
лим механизациялаах
звенолара сүөһү аһылытын
бэлэмнээһингэ совхоз үр-
дүнүн тэтиһиллэбит со-
циалистическай куотала-
һын иһини күөнүгэр та-
дыстылар.

П. СЕДАЛИЩЕВ.

Чемпион эрэллээхтик оптуур

Субуруускай аатынан
совхоз Болтоботоогу от-
делениетин оттуур хөдү-
баларыгар быһыл 10 зве-
но тэриллэн үлэтир.

Атырдыах ыйын 2 кү-
нүнээри туругунан манна
990 гектар охсуллан 521
тонна от кэбиһилиннэ.

Отделениега оройуон
хас да төгүллээх чем-
пиона, рекордсмена Ва-
сийа Петрович Седали-
щев И салайар көлөнөн.
илиннэн оттуур звено бы-
һыл даһаны үрдүк таһа-
рылаахтык үлэтир.

Оройуон чулуудара ил-
лэрэ күннээри туругунан

115 тонна бастык хаа-
тыстыбалаах оту кэбиһэн
туруорулар.

С. БАРАШКОВ.

223 тонноны кэбистилэр

Эрилик Эристин ааты-
нан совхозна Николай
Ильич Неустроев салайар
механизированнай аңар-
даах звенога от үлэтин
бастагынан саадалаабыт
коллективтартан биһрдэс-
тэрэ.

Хөдүбэ хөһууттара бэ-
дээһини туругунан 223
тонна оту кэбиһит, звено
хас биһрдии киһитигэр
тиксэринэн 14,8-ты тонна
дороххой аһылыгы бэлэм-
нээтилэр.

М. АНЕМПОДИСТОВА.

Литовской Советской Социалистической Республика

КЛАЙПЕДА. Аты-эргизн киннэ «Дебренен»

ЛЕНИНСКИЙ СУОЛУНАН

Литва поэссата Саломея Нерис төрөөбүт кыраа-
нын көмүс сардагалвак янтарь дойдутунай ааттаа-
быта. Кырдымга даҕаны, Литва, советскай респу-
бликалар кэргэнирэгэр холбоһов, арыс-балыс рес-
публикалар ортолоругар күн тааһынын күдүмизин
төһөв.

Советскай былаас сымларыгар Литва бааравай
наукай, техникай уопка культурнай кыактаах,
үрдүк сайдыылаах промышленнай, аграрнай респуб-
лика буола үүһүө. Промышленная бородуускуйаны
онгоруу таһаарыы 61,3, электроэнергия—130 тө.
гүлтөн ордугунан улаатта. Тыа хаһаайыстыбата ме-
ханизированнай саллааа кубулуйда. Тыа хаһаайы-
стыбатын бородуускуйатын паловой онгоруу таһаа-
рыы 2 тогулунан улаатта.

«1981—1985 сылларга уюмга 1990 сынга дээрнэ иэмигэ ССРС экономическай уюмга социальнай сайдыытын «Сүрүн туһайбылларыгар» көрүүлүүбүт объекттар, тутуулар өҥөнүллүүлэрэ түргэн тэтими-ни барар. Литовскай атомград—Игналинская АЭС —тутулуутугар дойдуну бүтүннүүтө нөмөлөөр. Манна билигин балтаран мөлүбүөн киловаттаах бастакы реактор монтажтанар. Атын Бүтүн Союзтаагы баарадай тутууну—Неби араарар Мажейскайдаагы заводу советскай норуот бүтүүнүн баарадай ту-туутунан саамай сөпкө аттыныллар. Бу завод ту-туутугар олохтоох специалистары кытта сарын-сарыннарктан өйөнөн Азербайджантан, Белоруссия-тан, Башкирияттан, Москвадан, Ленинградтан ма-бит монтажниктар үлэнииллэр.

Литва айылдуга сырьевой ресурстарынан дая-
дангы ээзери, ол киши экономикалык сайдыгына
бытаардыбат. Республика туохха маддыарын ба-
рытын, союзнай интеграция быһаанын быдымытынан,
дойду атын экономикалык оройуоннарыттан ылар.

Үүлзийтгэн ыкышлар бородууксуваны государ-
ствода атылзаваны, 1981 сыллаах былааннарын
уонна эбэһэтэлистибэлэрин ситиһинилээхтин толорон
үлэһэ үрдүк ситиһинилээхмитин иһин табаарыс Л. И.
Брежнев аһардэтин Литва үлэһиттэрэ үрдүк өрө
көтөбүддүүнэн көрүстүлэр. Сүөһү яһтунитигэр сити-
һинилэр иһинин үрдөдэллэр. Республикада хаһ сүүстүү
гектарга туһанымаллар сиртэн 162,7 центнер эг, 693,9
центнер үүт ыдыллар.

Литва ۇлаиттаре социальная, экономикашай уонна культурнай ситиһилэринэн илэп тутталлар. Ити ситиһилэр ССКП утуһинахтык ыһтар ленинская национальная политикаһын түмүгэ буоларын, бажы советская республикалар кыабын сыаналамат кэмалере көстүүтүн уонна ол дойду бүтүһүүүтүн уонсай баайы-дуола буоларын ниһилэр дирингит эйдууллэр.

Лигва муоратаары боруотатынан Клайпедатаары
эргини нордун аатыллар. Манна араас дойду
лартан элбэх суднолар кэлэллэр.

МАГНАЙГЫ КОЛХОЗ

«Сага тарилэн эрэр
тыа хаһайыстыбатын ар-
тыалыгар, ыларгытыгар
көрдөһүүн. Абыс кэр-
гэммит, аттаахпыт, бу-
дууктаахпыт...» Маже-
сий уездтаабы. Гульби-
най дэриэбинэ олохтоо-
дун Антanas Кржиос су-
руйбут ити саабылаан-
ната Литовская ССР Го-
сударственной архивы-
тан көһүннэ. 1941 сыд
тохсунньуга суруал бу-
туттан көстөрүөн. Не-
манская кыраайга тыа
хаһайыстыбатын кол-
лективизацияланын ити
кэмтэн ыла саҕаламмыт.
Гульбиная—эдэр совет-
ский республика бастагы
колхоза.

— Билигин өйдүүрбү-
кэн, бастаан көүлээччи,
дэр адтыа этибит, — диир
бодуоттаах холхостаах
А. Кривнос. — Артыады
төрөйөр мууһахха сүүр-
бө икки ийи буола ох-
субута. Холхостугар
Ленин аатын биэр санаа-
нан биэрбиппит.

Крыжкое альбомугар ол
сыллардавы фотогра-
фия баар. Сирн мээр-
дэччи колхоз сирн са-
бааннаах маһынан мэр-
рэйдир. Сирн атынан

хоруталлар. Дыдаңы кы-
райга даң маңгайты
трактор кэлбита. Литва-
ла маңгайты тракторы
Кырыяв трактор оңо-
лоронгудла ышынытара.

Бу цолхоз Ажиянсай оройуонга баар, оройуон аатын ливийскай тылтан тываастаахха «таас таах» дии. Хонууга гра- нит күрбө таастара айыпта сыталлар. Ол да- шин манна меллиортөр үлөтэ ордук бочуоттанар. Вааһына уонна маччирэнт сирдэрин кииндэр өңө- рөн туһара таваардылар. Ленин аатынан колхоз маннайгынан сириг түп- саран өңөрөн бүтүрдэ. Билигин сектартан 25— 27 центнер үүнүүнү хо- мууаллар, сүөһү иттигэ түргөнник сайдар.

Алсгогородок кнхидыт-
тар пьедесталга ол ман-
найгы «ХТЗ» трактор—
Украиназаавры доводоттор
ышныт бэлэхтэре—ту-
рорудлуубут. Сэрин сүл,
ларьгар колхозтаахтар
бу тракторы ойуурга нис-
тэбхитэре. Ожжунаннар
үүрүдлүбүтүтэрин изжил-
тэрин дарааны, уһуниук үлэ-
дэбэти.

Ферменттай препараттары огорон таһаарар
Вильностаады опытной-промышленный завод биыр
сыапар. Биологическай активнай веществолар
Новосибирскайдаады институтун опытной произ-
водстваы начальнигы, химическай наука кандида-
та Г. Касиний, аппаратчица А. Пуоджонене уонна
смак начальнига В. Лауцус Новосибирскай уче-
бидарынан аһаллыбыт сага ферменттай элгэри
огорон таһаарарга бэлэмвэнэллэр.

ӨЙДӨБҮННЬҮК ХУТОР

1981 сылга саазай тупсабай ороһуудулаах уонна аныгылыы көрүгүнээх нэһиличиннээххэ туунуан Юрбарскай ороһуоннаабы Мачуурин аатынан соххоэ киин бөлүдөгэ Клаусуай аатылына.

«Идаусчай устухаа, марбытыгар бадараагн багтылдарбыт» дэж уос номоо буолбут уруну тыра тылларыттан сохос эдэр ребечкайдара биллэрин соннууналлар. буржуазнай Литва саада бу биһр саамей түтүкэтэх хутор эрэ. Атын хутортан көһөрүллэн адалыллыбыт соломо сарайдаах эргэ дэж эрэ биллэрин ол ааспыт нэмнэр санатар. Ол түтүү би

лугин таас дьнэлэрдээх туһаарай тутуулардаах үргүнсэр, олоһу-дьаһаһы хааччыһар кииннэрдээх оһуолалардаах бөһүөлэп көрүнгү «туһаарбат». Ол эрэри кырдыаас олох тоохторго бөһүөлэк орто тутар өйдөбүһүнүк буолан турар. Оттон эдэр дэргэ-история дьыппазэх көсүүтэ. Манна баар суһа, эрбэ тэриллэр ааспыт олоһу санагалдар. Мичурина аатынан совхоз республикага магнайгынан хутордары суох оһордо. Вадараанһуудара орто тутар олорор аһэлэрин эргэ дьнэлэртитэн дьоннор билгини иттир системалаах, итин уулаах, галтаах дьнэлэргэ наһуулаа.

В. Навсукас аятынан Вильнюскары государственной университет 13 факультетларыгар 16 тыныгычтан тахса студент үөрэнэр.

Снимка: Литовской ССР Верховный Совет депутат исторической факультет студентката Генриета Пауцените.

Ж ы л г а с т ы к

Литва территорията — 65,2 тыһыынча квадрат. кил.метр. Нәһилиэн-пэйтэ—3 малүйүөн 473 тыһыынча киһи.

Советской бызаас сүл-
ларыгар республикара
220-гэн тахса бөдөн
предприятиялар тутулун-
нулар.

Дойду алта тыһыынча-
ба чугасар фабрикала-
ра уонна заводтара рес-
публикага промышлен.

най оюукутары бизнестер. Ол оюулар Лыта
ССРС бары уюмлашты-
тар металлы быһар ста-
ноктары, электросвароч-
най оборудованиелары,
аабар-сууттуур техника-
ны, радиопаратуралары,
чэпчэки уюмла аһы-
лык промышленноһын
оюукутары бизнестер.

Лигвага хас сүл ахемн
130 тыфыынча гектар
сир бадараана куурдул-
дан туһага таһаарыллар.

Ү л э н и т к и н и
доруобуйатын куората

Кэрэ Неман уомна түргэн сүүрүктээх Ратнича үрэх холбоһор сирдэригэр кэрэ айылҕада бэс настаах ойуур ортотугар

турар Друскининский
куораты Украина шах-
тердара, Узбекистан хло-
пцы үүнэрэзчидэрэ,
Камчатка балыксыттары,
Новосибирский ученал-
дара үчүгүйдү билээлэр.
Курорт химическэй сас-

таагуах эмтээх мине-
ральнай уулара, сымна-
бас климата кинини дой-
ду үрдүнэн нисэтик су-
бэбүрлэр.

«Дружининская» бийтин
батырбыт элчир-физ-
культурнай пракатынан,
физиотерапевтческэй
комплексынан аан дойду-
таабы нурортология
биир бөдөннөрүнэн бил-
лэр.

Көдөйинский оройуонундаагы Үлэ Кыһыл Знамята орденнаах «Риту Аушра» колхозо производство үрдүк таһымнаахтык механизацияланньыт, бөгөргөбүт экономикаах хаһаайыстыба. Социальный сайдым программата сатһиннээхтык одоһхо минэр. Колхоз бөһүөлгөр маданын, оҕо дьаһыла-сада, Куйтура Дьытэ, оскуола, амбулатория, сыһынар дьыа баалар.

ДУБАБА, ФЕРМАБА ХААЧЧЫЙЫ КЭНГИР

Союз опыта уобал
атын хааайыстыбалар
бийирэбиллэрин ылла.

ДОБОРДОХУУ УОННА ХАРДАРЫТА БИИРГЭ ҮЛЭЛЭЭНИН СУОЛУНАН

ССРС уонна Гренада ын бэллэтэтэ. Гренада — Карибскай бассейи дьовус артытаа, ын государствои — революционна биир салайааччылар. Диквел Сага Хамсаань партиятии салалтатынан дойдута амери. канскай хаймсаалаах реанционнай режим мааскалар өрө турууларыи түмүгэр түгнэтиибиттэн уонна былааска народнай-революционнай правительство кэллээбиттэн ыла сыччак үс апар эрэ сыйлэригэ ааста. Ити кылгас болдох нингэр Гренада кини 123 тыһыынчалаах кэллэтиибиттэн интэриэстэригэр улахан суолталаах социалнай-экономическай уларыйышлар буоллулар. Дойду экономикайи төрүтэ — тыа хаһаайыстыбатын производствотун кээмбэ. 20 бырыһыанынан улаатта. Үлэтэ суох буолуу 2 төгүл сарбылына. Биллэр-көстөр ситиһинлэр өрүүтү үөрөдүрүннүн, дойдубуа харыстабылын, олоһор дьылыи түтүү, электрфикациялааһын сааларыгар баар буоллулар. Ол эрэри сага былаат саамай сүүн ситиһинтэ — Гренада национальнай тутулуга суох буолуутун уонна суверенитетын бөөртөтүү, народнай-революционнай демократияи сабынгарыи быдыллы оңоруохтаахта.

тас политика убааста. былы уонна авторитеты карибскай бассейи ыраах тас өттүгэр тийэ ылла.

Сага олоду тутуу суолугар Гренада норуота улахан ыарахаттары туорууга күһэллэр. Дьыла колонизатордар уонна неоконизатордар уһун нэмнээх баһылыктааһыннарын түмүгүн — үлэлэр тухары хаалыыны өрө суох оңоруу кыһалатыгар буолбатах. Революция адыс бастаан күннэригэр ыла Гренада дойдута урууку бэрэдэктэри чөлүгэр түһэргэ соруннар америкскай империализм агрессивнай курсун объектынан буолбута. Ол эрэри Вашингтон ынтар куттааһын, провокациялааһын уонна блокадалааһын политика дьылыи кээмүл демократическай общественны тутуу суолунан эрэллээхтик илэр гренаскай үлэлээн интэриэстэригэр сорунуулаах хардаларын көрсөр.

Революционнай Гренада өттүгэр — биһиги планета, быт бары прогрессивнай, эйэни таптыыр күүстэрэ. Биһиги дойдубут Гренада бэйтэ тутулуга суох сайдыытыгар сөп түбэхэр усулуобуйалары тарыйар нин турар.

Н. ЧИГИРЬ,
ССТА ырытааччыта.

ССРС тэриллбитэ 60 сыла туолуута Горнай. Алтайскай автономнай уобалас үлэлиттэригэр икки бүк үөрүүлэх: быыл кини тэриллбитэ экин 60 сыла туолуутун бэлэтиир.

Улуу Октябрь кининэ майна промышленность суоҕа, тыи хаһаайыстыбата адыс быдыртылым туруктааҕа.

Бүгүн автономнай уобаласка 40-ча предприниме баар. Алтайскай дэриэбинэҕэ даҕаны төрдүттэн уларыйышлар буоллулар. Урукку көһө сылдыар аил-бөһүөлэктэр онуларыгар аныгы, лым сэлэниһэлэр үүнүлэр.

Горнай Алтайга революция кининэ уопсай үөрэхтээһини оҥуоралара, культурунай-спирдатар үчүреджикелар суохтарыи көһө этэ. Олохтоох төрүт

нэллэниһэ сүүн мааска үөрэҕэ суоҕа. Билигин уобаласка 5 аналлаах орто үөрэх заведениелара, институт, араас научнай-тиригэр үчүреджикелар бааллар.

Уобаласка 76 национальностар предстанителлэрэ биир илээх кэргэнгэ холбоһон олоһолор.

В. САДЧИКОВ фототы.
(ССТА фотокорреспондента).

Сыһар БИЛЭЭРЭ:

Билигин да көнө илик

Биллэхэ, оройуон киниттэн тэиччи олоһор нэллэж дьонугар, холобур, «Кыым» курдук республика биир саамай улахан хаһыатын 5—6 нүөмэра почтаҕа муньуллан, сонума соһө баран биирдэ кэлэр. Ол уһунан ааспыт сыллаахха үлэ ветерана Н. И. Свирстов «Почтабыт дойдутуур» диии оройуон хаһыатыгар суругар кинэ этиллэн турар. Онуоха сибээс оройуоннааҕы үлэтин начадыиы С. Н. Дьяковскай редакцияҕа эппитэ үгүстэри астыннарбатаҕа буолуо дии саныыбыи. Тоҕо дьэтэххэ, ол да киниттэн биһиги почтабыт отлелениетын үлэтэ кыайан түгсүбүтэ. Онон маньахэ өссө тогул болдомто ууруллара, чачым олоххо кинирер көдүүстээх дьаһал ылыллара эрэйиллэр.

Е. КОЖУРОВ,
хаһыат общ. корр.
Холтоҕо.

Редакторы солбуулааччы
С. Н. ЧИГИГИНАРОВ.

Хатылы селскай Советын исполкома учуутал Иванова Елена Михайловнаҕа кини таптыыр кэргэнэ
МЫРЕЕВ
Владислав
Валентинович
соһумардык олбүтүнэн диириг кутурданыи тэриирдэр.

Үчүгэй дьон-туһунан кэлсикибим

ИДЭБЭ АЙЫМНЫЫЛААХ СЫҔЫАН

Ол 1957 сыллаахха этэ. Кини сэттис кылааны бүтөрөн баран оччотооһу МТС-ка рабочабынан үлэлиг кирибтэ. Барыта сыстаҕас өдөр үлэтии Янутаһаады ГПТУ-ҕа үөрэххэ кыһыттарыа. Сотору уол механик-комбайнер идэтин ылан кэлбитэ Сыһаа үлэтинэн биллэн барбыта. Кэлин Үлэ Кыһыл Знамята орден кавалера, республикаҕа тиниэ сурдьырыт үлэлээх тракторист Д. М. Холостанова сменцигини үлэлээбитэ. Оччолорго кинилэр билигин Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннааҕы отлелениетын сиригэр Натаһаа Чарангыи баһыналарыи солоһонуга күннэри-түүннэри таһаарыылаахтык үлэлээбиттэрэ.

1961 сыл. Оройуонҕа Ф. Г. Эверстов салайааччылаах домсомольскай-ыччат тракторнай биригээдэ тэриллбитэ. Онон биһиги кэлсикир киһибит Е. Д. Феофанов, экинэ киирибтэ. Эдэрдэр коллелитиытара ударнай үлэ холобурун көрдөрбүтэ. Биригээдэ былаанын хас тый, квартал ахсын аһары төлөртүүр. Ол сый биригээдэ ЫБСЛКС райкомун Бочуотун кинигэттигэр киллэриллбитэ.

«Коммунистическай үлэ биригээдэтии» бочуоттаах аатын ылбыта.

Егор Дмитриевич олоһун биир умнуллубат түгэниинэн 1967 сыл буолбута. Кини ССКП чилиинэргэ ыкыллыбыта. Эдэр коммунист 13-М-дээх Одьулууннааҕы СПТУ-ҕа үөрөнөн аны наладчик-маастар идэтин баһылаабыта. Бу идэтинэн экинэ үчүгэй ситиһиллэрдэмэнтэ. Ол курдук, биир кэмгэ наладчик-маастардар республикатааҕы конкурстарыгар ынтан үһүс миэстэни ылбыта.

Билигин идэтин дэкигэр баһылаабыт механикатор «Сельхозтехника» холбоһук өрөмүөнүүр мастерскойтар үлэтиир. Егор Дмитриевич илии ыарахан үлэтин чөлүгэр, үлэ өгөрөн таһаарытыи үрдэтэр, үлэ культурутын тупсарар туһугар үгүс сыратыл, билиити, көрүүгүн биэрэр. Холобур, ДТ-75 трактор быраһыллыбыт гусеницатыи эвеноларьттан таһан МТЗ тракторта гусеницааы өгөрбүтэ кини биһирэбили ылбыта. Механикатор А. А. Поповтуун Т-100 трактор дьаһалыи өрөмүөнүүр стендэи өгөрбүттара «Госкомсельхоз-

техника» холбоһук республикатааҕы коллелитиынан биһирэни, рационализаторскай этии быһытынан сыаналанан атын оройуоннарга тардыллыта. Билигин ДТ-75 трактор передаларыи көтүрэр, таһар стендэи өгөрөн, мастерскойга өрөмүөнүгэ туһанааллар.

Оройуонга МСС тэриллбитэ 50 сыла туолуутун чэлэтигэр эргэ ХТЗ тракторы чөлүгэр түһэрэн, холбоһук территориятыгар аналлаах постаменттар турорарга быһаарыллыбыта. Онуоха 5 киһитэн састааптаах биригээдэ тэриллбитэ. Ол иһигэр В. Д. Феофанов экинэ баар. Билигин трактор үлэлээх миэстэтин булла.

Кини үтүө суобастаах үлэтэ үгүс ахсааннаах Бочуотунай грамоталарыиан. РСФСР-гар «Социалистическай нуоталаһыи кыаһылааҕа» энытынан иккин төгүллээн бэллэтэммитэ. тэрилтэ Бочуотун югнэгэтигэр киллэриллбитэ. Итинни кини, рабочаитан үүмүүт, оройуон биир төһүү механикатора Егор Дмитриевич Феофанов.

В. ПОПОВ.

ВСР. Меконг тардыыта — Вьетнам быһааннаах уонна кэскиллээх тыа хаһаайыстыбаннай оройуона. Кэниэҕэ сылларга бу зонаҕа рийи уонна атыи культуралары үүннэрии кээмбэ 5 мөл. тоннагтан таһыста.

СНИМОККА: Меконг өрүс хочотугар рийи хомуйуу.

ВИА — ССТА фотолара.

МАХТАЛБЫТ УЛАХАН

Атахтынан ылдьан суордан-таллах нийтэ буолбут кэммэр РСФСР үтүөлээх враһа С. М. Аняньев массыианалаах дьибэр Хадаарга кэлэн көрөн балыһаҕа илэрбита. Ол кэмтэн күн бүгүнүгэр дьэри Семен Максимович, кэргэнэ, медсестра Мария Харлампьевна бэриэ сыраллаһан, илчэиэн өмтөөннэр булагын ылдыыбат буоллун. Билигин Кууһума сайгытыгар ыланьыиыттыыбыт.

Биирдэ тодус оҥобуттан улахаһыт Аанчык мугурдааҕа ылдыыбытын, саһаа дьибэр курдук чэлтиитик саһан, балыһаҕа барбакыи олоһоһуна. Мария Харлампьевна билэн,

Александра уонна
Петр Софроновтар.

БИИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтавай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отлелэр — 21-495, уопсай — 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.